

Yerbilimleri, Maden ve Metalürji Profesyonelleri Birliği (YERMAM)

UMREK Kodu

Halit Semih DEMİRCAN
YERMAM Yönetim Kurulu Başkanı

Değerli okuyucular, bu sayımızda ekonomik ve teknik anlamda işbirliğini geliştirmek amacıyla kurulmuş Yerbilimleri, Maden ve Metalürji Profesyonelleri Birliği (YERMAM) hakkında Yönetim Kurulu Başkanı Sayın Halit Semih DEMİRCAN'la Ulusal Maden Kaynak ve Rezerv Raporlama Komisyonu (UMREK) tarafından yayınlamış olan UMREK Kodunu değerlendireceğiz.

Sayın H. Semih Bey öncelikle sizi tanımak isteriz, bize kendinizden bahseder misiniz?

Merhaba. Öncelikle böyle bir röportaj imkânı tanımamızdan dolayı size ve Enerji ve Maden Dergisine teşekkür ederim.

1978 Samsun doğumluyum. Selçuk Üniversitesi maden mühendisliği bölümünü 2001 yılında tamamladıktan sonra Avustralya'da maden mühendisliği alanında yüksek lisans ve Bilkent Üniversitesi

tesinde de MBA programını tamamladım. 2005 yılında Koza Altın İşletmeleri Ovacık altın madeninde yeraltı planlama mühendisi olarak göreve başladıktan sonra teknik ofis başmühendisliği, maden planlama ve geliştirme müdürlüğü görevlerini üstlendim. Ağustos 2016'dan sonra Koza Altın Teknik Genel Müdür Yardımcılığı ve Koza Anadolu Metal Madencilik Genel Müdürlük görevlerinde bulundum. Mayıs 2020'de Koza grubundan ayrıldıktan sonra Ağustos 2020'de Özaltın İnşaat'da Maden İşleri Koordinatörü olarak göreve başladım.

Sayın H. Semih Bey ekibinizin de sizin gibi alanında uzman bilgi ve birikime sahip olduğunu düşünüyorum, kimlerden oluşuyor kısaca bahseder misiniz?

Elbette. YERMAM yönetim kurulumuz 9 üyeden oluşmaktadır. Yönetim kurulu üyelerimizin her biri kendi mesleki alanlarında önemli bir tecrübeye sahip kişilerdir. Meslek grubu olarak maden mühendisleri, jeoloji mühendisleri, jeofizik mühendisi ve halkla ilişkiler uzmanı mevcuttur. Yönetim Kurulu Üyelerimizin isimlerini ve mesleklerini belirtmek isterim.

Halit Semih Demircan,
YK Başkanı-Maden Mühendisi

İbrahim Güney,
YK Başkan Yardımcısı-Jeoloji Mühendisi

Halim Demirkan,
Genel Sekreter-Maden Mühendisi

Sevda Güner Kaya,
Sayman-Halkla İlişkiler Uzmanı

Prof. Dr. Atiye Tuğrul,
YK Üyesi-Jeoloji Mühendisi

Ahmet Şentürk,
YK Üyesi-Jeoloji Mühendisi

Prof. Dr. Bahtiyar Ünver,
YK Üyesi-Maden Mühendisi

Nuri Ceyhan,
YK Üyesi-Jeoloji Mühendisi

Prof. Dr. Abdullah Karaman,
YK Üyesi-Jeofizik Mühendisi

Sizleri tanıdık ve gördük ki madencilik sektöründe ülkemize katkı sunacak iyi bir ekip var karşımızda. Şimdi YERMAM konusuna geçmek isterim. Bize YERMAM'ın kuruluş amacı nedir, bundan bahsedebilir misiniz?

Memnuniyetle. Kısa adı YERMAM olan Yerbilimleri, Maden ve Metalürji Profesyonelleri Birliği temel olarak madencilik alanında faaliyet gösteren çeşitli disiplinlerden birçok profesyonelin bir araya gelmesini sağlayan bir sivil toplum kuruluşudur. YERMAM 04.12.2017 tarihinde Bakanlar Kurulu kararıyla kurulmuştur.

Ana amacımızı 2016 yılında kurulan kısa adı UMREK olan Ulusal Maden ve Kaynak Raporlama Komisyonu ile işbirliği halinde UMREK Kodu kapsamında üyelerimizin ve madencilik sektörünün gelişimini, farkındalığını ve işbirliğini sağlamak diye özetleyebilirim.

Bahsettiğim bu kapsamda üyelerimize ve sektör profesyonellerine yönelik olarak eğitim, seminer ve benzeri etkinlikler yapmaktayız. Bu faaliyetlerimize ilk başta Maden Jeologları Derneği ile işbirliği protokolümüz çerçevesinde çeşitli eğitim ve seminerlerle başlamış olup, YERMAM olarak da benzer faaliyetlere devam etmekteyiz.

UMREK Kodunda ve diğer uluslararası kodlarda da olduğu gibi raporu yazacak madencilik profesyonelleri yani maden mühendisleri ve jeoloji mühendisleri, ilgili konularda güncel ve yeterli bir tecrübeye sahip olmalıdırlar. Raporu yazacakların genel tanımı Yetkin Kişi olarak belirlenmiştir.

Yetkin Kişi UMREK koduna göre şöyle tanımlanmıştır;

- Yetkin Kişi'nin ilgili alandaki mesleki tecrübesinin, güncel olması ve süreklilik göstermesi gerekmektedir.
- Yetkin Kişi, dikkate alınan cevherleşme veya maden yatak tipi ve üstlenmiş olduğu faaliyet ile ilgili en az 7 yıllık deneyime sahip olmak zorundadır.
- Üyeliği askıya alma veya üyelikten çıkarma yetkileri de dahil olmak üzere ilgili disiplin süreçlerine sahip olan, tanınmış bir profesyonel kuruluşun yani YERMAM'ın Profesyonel Üye sınıfına kayıtlı olmalıdır.

YERMAM Profesyonel Üyesi olabilmek için ilk önce YERMAM üyesi olunması gerekmekte daha sonra yukarıda da belirttiğim ilgili mesleki alanda en az 7 yıllık bir tecrübeye sahip mevcut üyemiz, 2 profesyonel üyenin referansı ile profesyonel üyeliğe geçiş yapabilmektedir. UMREK Yetkin Kişisi olmak isteyen profesyonel üyemizin başvurusunu UMREK komisyonuna iletmekteyiz ve komisyonun değerlendirmesi sonucu profesyonel üyelerimiz UMREK Yetkin Kişisi olabilmektedir.

UMREK'ten bahsettiniz, bu konuyu biraz açar mısınız?

Ulusal Maden ve Kaynak Raporlama Komisyonu kısa adıyla UMREK 07.09.2016 tarihinde yayınlanan resmi gazete ile yürürlüğe giren 6745 sayılı kanunla kurulmuştur. UMREK'in kuruluş amacı maden sahalarında yapılan maden arama ve

işletme faaliyetlerinin uluslararası standartlara uygun raporlanması ve bu raporların doğru, güvenilir ve şeffaf olmasını sağlamaktır.

UMREK'in kuruluşunun ardından maden arama, kaynak ve rezervlerinin raporlanması konusunda uluslararası bir organizasyon olan Committee for Mineral Reserves International Reporting Standards kısa adıyla CRIRSCO'ya Türkiye adına üyelik başvurusu yapılmıştır. Üyelik süreci ile ilgili çalışmaların tamamlanmasının ardından Mayıs 2018'de Türkiye CRIRSCO'nun 13. üyesi olmuştur.

UMREK komisyonu tarafından hazırlanan ve yürürlüğe konulan UMREK Kodu ile madencilik faaliyetlerinde maden arama, maden kaynak ve maden rezervlerinin açık, güvenilir ve şeffaf bir şekilde raporlanması için asgari standartlar, öneriler, yasal gereklilikler ve uygulama esasları belirlenmiştir.

UMKREK Kodu ile yapılacak raporlamanın temel amacı yatırımcı ve hissedarların yeteri derecede bilgilendirilmesi olarak ifade edilmiştir. Bu bağlamda kodun sektörel uygulamasında öncelikli yer bulabileceği alan borsada işlem gören veya görmek isteyen madencilik şirketleri ile herhangi bir madencilik projesinin finansmanı sırasında finansörlerin proje hakkında yukarıda belirtildiği gibi yeteri derecede bilgilendirmesi yönünde olacaktır.

UMREK Koduna göre raporlamanın temel esaslarının 3 temel prensip çerçevesinde şekillendiğini anlamaktayız. Bunlar Şeffaflık, Kapsamlılık/Somutluluk ve Yetkinlik esaslarıdır. Yani kısaca

yetkin kişi tarafından hazırlanan raporun muhatabına karşı şeffaf olması muğlak veya yanıltıcı ifadelerle yer vermemesi, tüm ilgili bilgileri içermesi ve kullanılan bilgilerin bir varsayımı yoksa bir çalışma ya da hesaplama sonucu mu elde edildiği gibi anlatabiliriz.

Maden rezervlerimizin raporlanmasının ulusal ve uluslararası alanda ülkemize katacağı değerler nelerdir?

Maden sahalarındaki raporlama konusuna değinirken UMREK, JORC ve NI43-101 gibi kodların çıkış hikâyesinden biraz bahsetmekte fayda olduğunu düşünüyorum. Bu kodların kullanılmasına sebep olarak yurtdışında halka açık bazı şirketlerin maden sahaları hakkında yaptıkları değerlendirmelere istinaden şirketlerin borsalardaki değerlerinde aşırı yükselmeler meydana gelmiş ve sonrasında ilgili maden sahalarında gerçekte söylenildiği kadar bir kaynak ve/veya rezervin olmadığı ortaya çıkınca şirket hisseleri aşırı değer

kaybına uğramıştır. Bu süreçte şirketin hissedarları ciddi zararlara uğramıştır. Bu kısa süreci analiz ettiğimizde kodun temelini oluşturan açık, şeffaf ve güvenilir terimlerinin önemi bir kez daha ortaya çıkmaktadır.

Yukarıdaki tespiti yaptıktan sonra ülkemiz maden arama çalışmalarının, kaynak ve rezervlerinin UMREK koduna dayalı raporlanması aslında genelde ülke menfaatine özeldir ise ilgili maden projesinin sahibine, hissedarına ve finansörüne olan faydası daha net anlaşılmaktadır.

Ülkemizde UMREK kodunun çıkışından önce sektörde bazı firmalar ya maden yatırım projelerinin uluslararası finansmanı için ya da borsada işlem görmek için JORC veya NI43-101 kodlarını kullanmışlardır. Bu durum da bize göstermektedir ki aslında finansal piyasalar tarafından bu yönde halihazırda böyle bir talebin olduğu. UMREK koduyla Türkiye madencilik sektörüne yönelik önemli bir adım atılmış olup kod Türkçeleştirilmiş ve kendi profesyonellerimizin bu koda göre rapor hazırlamalarının hem önü açılmış hem

de bu kodun ülkede kullanımı yaygınlaştırılmaya başlanmıştır. UMREK kodunun kullanılmaya başlanması ile bir maden projesinin finansmana erişimi kolaylaşacak, proje sahibi projesini daha net tanıyacak, projeye yatırım yapmak isteyen için projenin riskleri ve avantajları net bir şekilde ortaya koyulacaktır. Bunlara ek olarak bu tür çalışmaların yaygınlaşması ile madencilik profesyonellerinin uluslararası standartlara entegrasyonu artacak ve ülke madencilik envanterinin daha teknik ve sistematik bir şekilde değerlendirilmesi sağlanacaktır. Bu son söylediğim konular tabii ki orta ve uzun vadeli sonuçlar olarak görülebilir. Bu bağlamda bir kamusal faydadan da bahsetmek mümkündür. Şöyle ki; ülkemizde madenler kamunundur. Yani tüm ülke vatandaşlarının bir mülkiyeti söz konusudur. Ülkemizin yeraltı kaynaklarının daha verimli bir şekilde ve ekonomik olarak en uygun yöntemlerle değerlendirilmesine hizmet edecek bu süreç en önemli katkılardan bir tanesi olarak görülmelidir.

Son olarak yurtdışında 25-30 yıllık bir geçmişi olan uluslararası kodlara göre raporlama ülkemizde daha çok yeni bir konudur. Bakıldığında 2-3 yıllık bir süreçten bahsediyoruz. Bunu sektörümüz tarafından uygulandıkça yaygınlaşacak olan yeni bir madencilik kültürü olarak değerlendirebiliriz.

Bizlere bundan sonraki çalışmalarınızdan bahseder misiniz?

Bundan sonraki hedeflerimiz arasında öncelikle üyelerimize ve sektör profesyonellerine yönelik UMREK koduna göre raporlamada temel, teknik ve detaylı eğitimler vermeyi hedefliyoruz. Ayrıca sektörümüzün farklı birimlerine ulaşmayı ve bu konuda bir farkındalık oluşturma amacımız var. Buna ek olarak bu işin daha bir madencilik profesyonelinin üniversiteye girdiğinde başlaması gerektiğini düşündüğümüzden üniversitelerimiz ile beraber YERMAM ve UMREK Kodu hakkında tanıtım ve eğitim faaliyetleri yapmak planlarımız arasında. Bu bağlamda YERMAM yönetim kurulu olarak ilk adımımızı atmış olup YERMAM'a öğrenci ve yeni mezun üyelerini de almaya başlıyoruz. Böylelikle bir madencilik profesyoneli (ben burada profesyonel ifadesini özellikle kullanıyorum çünkü bu ifadenin içine birçok disiplin girmektedir) daha üniversiteye girdiği andan itibaren YERMAM ve UMREK ile tanışarak mezun olacaktır. Mezuniyetten sonra iş hayatına atıldığında çok daha yüksek bir farkındalık ve bilince sahip olup genel manada madencilik sektörüne de önemli bir katkı sağlayacaktır.

Verdiğiniz bilgiler ve çalışmalarınızla ülkemize kattığınız artı değerler için çok teşekkür ederiz. Yaşadığımız bu pandemi döneminden bir an evvel kurtulup sağlıklı bir araya geleceğimiz güzel günler diliyorum.

Ben de tekrar bu röportajdan dolayı sizlere teşekkür ediyorum. Belirttiğiniz gibi en kısa zamanda bu pandemi sürecinden sağlıklı çıkmayı diliyorum. İyi günler dilerim.